

(i Bagar Holms gård bredvid Fru Strandbergs) för att putsas och sedan aflemnas hos Pappa. Nu är min vänskapsfulla begäran, att Du ville hafva godheten höra till hos Bokbindaren, om böckerna ankommit, påskynda deras putsning och aflemna dem till Biblioteket, eller, om de icke finnas hos Adressen, göra förfrågan hos de nämnda Herrarne.

För allt detta besvär min vänskapsfulla tacksägelse. Tänk att Pappa eljest skulle åtagit sig det, så går det lättare.

Helsa hjertligt Mamma, Fastrar och Systersmulan. Bed henne, Augusta säga, huru det nu står till med xxxfeldtska affären, så att Du får underätta mig om saken. Ty jag hoppas, Du vid tillfälle skrifver några rader, mig till glädje. Icke blott som Tidningsskrifvare hör jag gerna nyheter, utan äfven derföre, att jag här ligger bortgömd och begrafven, äro mig alla underrättelser om verdens gång serdeles kärkomna.

Lef Väl!

Din gode Vän
Joh. Vilh. Snellman.

Kuopio 12/9 44.

262 J. V. SNELLMAN - J. J. TENGSTRÖM 12.IX
1844
HUB, Kellgreniana

Vördade Bror!

Rätt längtan att få göra mig påmindt med några rader drifver mig att skrifva. Jag tänker dervid också på glädjen att icke saknas bland de tillgifna, som mottaga Bror vid återkomsten från sommarlägret, hvilket såsom jag hoppas varit Bror lika angenämt och uppfriskande som alltid - så vidt denna svala och regniga sommar medgifvit det. Synnerlig glädje har det gjort mig veta, att Bror haft tillfälle äfven denna sommar bibehålla sitt redan kärblifna refugium; och med den egare Botby nu har lærer väl detta så blifva äfven för framtiden.

Roberts besök härstädes gaf mig tillfälle höra att äfven i öfrigt allt i Brors kära hemlif gått sin lyckliga, ostörda gång. Hans sednaste år har, så mycket jag kunde finna utvecklat kurasjet och ett synnerligen gladt lynne. Dock lærer den första punkten vara den kinkigaste hos ungdomen i våran bygd, ehuru mycket än derom utbasunas. Säkert vore det för Robert väl att få lefva något mera utom hemmet. Jag förstår väl, att Bror icke vill se honom såsom rabulist. Men utom det, att en släng deraf i unga år icke just lærer vara så skadlig, så är jag äfven öfvertygad, att Bror icke heller gerna ser honom trampa vanlig dragarväg till bröd och embete. Men går det fort i examenslexor, så lærer den vägen blifva den enda att tillgripa. Jag vill tillstå, att jag i öfvertygelse härom tillrådt honom att genast vända sig till någon litterär verksamhet och betrakta examina, specimina &c. såsom ceremonisaker, hvilka man sedan i förbigående absolverar, då behof deraf göres. Något, som jag deremot icke vågade yrka på, men som jag anser hafva serdeles gagnat mig sjelf, är läsningen af de Franska upplysningsmästarens skrifter. Ty jag tror fullt och fast, det för en frisk verksamhet vara lika gagneligt som svårt att något frigöras från det Tyska skolastiska tvånget. Och för detta

ändamål kan intet vara verksammare än en Fransk spekulants skrifter. Man rätt häpnar i början öfver den cavaliera ton, i hvilken dessa herrar afgöra. Men man kan icke värja sig från att öfvertygas. Och säkert skall en kommande tid icke sätta Hegels Rättsfilosofi alltför högt öfver Rousseaus Contrat Social, mot hvilket den förre så starkt polemiserar. – Så min öfvertygelse häri. Men jag inser ock, att den vägen är en farlig väg, mindre för sansculottism in politicis än i vetenskapen; och det är detta, som gjorde mig tveksam, då kanske öfvergången från de strängare studierna ännu blefve för brådslande. För det inflytande den läsningen haft på mig får jag som prof åberopa Lärnan om Staten, hvars hela ton och form är en frukt deraf, men hvars oreda i sista afdelningen icke får tillräknas densamma utan bristande tid och arbete, då deremot här förekommer mycket, som är följd af svårigheten att afkasta de skolastiska banden,

Om nödvändigheten att komma ut i verlden har jag också blott i allmänhet talat för vännen Robert. Men han har tror jag ännu för mycken vekhet och skygghet i lynnet, för att vandra egna vägar; och försök dertill måste dock göras, om eljest någon framgång skall väntas. Dylika halfheter som jag och mången annan kunna göras vid all tid. Men hvad som skall blifva något helt utaf måste i tid hafva sjelfständighet, skulle det också till en början bära af på galna vägar.

Förlåt vördade Vän och Bror dessa raska predikningar och anse dem för bevis på mitt varma deltagande likasom för nära nödvändiga, då jag gerna vill bekänna, hvad jag i dessa ämnen ungefär talat med Robert, och vet, att han hört det med ungdomlig vänskap.)

Om mig sjelf har jag intet att berätta och lika litet om den mig omgifvande verld. Att jag har en liten pojknös hos mig har väl Robert berättat. Gossen stackare är sedan fyra år moderlös, snart äfven faderlös, och fadren är min broder. Han är ett godt barn. Kanske skall han gifva glädje, om jag får lefva. – För Helene och Natalia kunde jag ännu berätta, att Toveri efter sex års frånvaro kommit åter och utgör fjerde person i hushållet – en drenggosse och Tidningsdistributor är den tredje. Jag talar om småsaker; ty om mitt arbete tors jag icke tala. Damit ist es aus – men sysselsättning har jag nog.

Högaktningsfullt och tillgifven helsning till Brors ädla Husfru och till alla i familjen. Jag väntar allt ännu på Natalias bref.

Vördade Brors
tillgifnaste, tacksammaste
Joh. Vilh. Snellman.

Kuopio d. 12 September 1844.

263 J. V. SNELLMAN – M. A. CASTRÉN 1.X 1844
I privatågo

Broder Castrén!

Ehuru mycket glädje det gör mig att besöka Dig med några rader och betyga det vänskapsfulla deltagande, hvarmed jag följt ryktet om Dina framgångar, bekänner jag, att vanlig mensklig vis inertie troligen icke nu låtit mig komma till en sådan försäkran, om icke vissa meddelanden genom Tengström och Kellgrén gifvit mig den kraftigaste impuls att till